

VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Varėnos rajono savivaldybės tarybai

IŠVADA

DĖL PARTNERYSTĖS PROJEKTO „MERKINĖS MIESTELYJE ESAMOS INFRASTRUKTŪROS PRITAIKYMAS TURIZMO REIKMĖMS“ KONCESIJOS KONKURSO SĄLYGŲ IR KONCESIJOS SUTARTIES PROJEKTO SĄLYGŲ

2017 m. balandžio 25 d. Nr. AR-5 (3.14)

Varėna

I.IVADINĖ DALIS

Kontrolės ir audito tarnyba (toliau – Tarnyba), vykdydama Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymą¹ ir gavusi Varėnos rajono savivaldybės mero raštą², išnagrinėjo ir įvertino pateiktus dokumentus:

1.Koncesininko atrankos viešojo ir privataus sektorių partnerystės projekto „Merkinės miestelio esamos infrastruktūros pritaikymas turizmo reikmėms“ įgyvendinimui konkurso sąlygas (toliau – Konkurso sąlygos).

2.Projekto „Merkinės miestelio esamos infrastruktūros pritaikymas turizmo reikmėms“ įgyvendinimo koncesijos sutarties projekto sąlygas (toliau – Sutarties sąlygos).

Tarnyba 2017 m. balandžio 25 d. gavo administracijos direktoriaus raštą³, kuriame nurodoma, kad dokumentai buvo patikslinti pagal sudarytos projekto įgyvendinimo grupės narių pastabas (pasiūlymus). Taip pat buvo pateiktos galutinės dokumentų versijos - konkurso sąlygų ir pagrindinių koncesijos sutarties sąlygų.

Vertinimas pradėtas 2017-03-08, baigtas 2017-04-25.

Vertinimo tikslas – įvertinti, ar Konkurso sąlygos ir Sutarties projekto sąlygos atitinka Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus bei pateikti išvadą Varėnos rajono savivaldybės

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais) 27 str. 1 d. 4 p.

² 2017-03-08 raštas Nr. PSD-990-(3.27.) „Dėl partnerystės projekto konkurso sąlygų ir sutarties sąlygų vertinimo bei išvadų pateikimo“.

³ 2017-04-24 raštas Nr. PSD-1942-(3.27.) „Dėl projekto „Merkinės miestelyje esamos infrastruktūros pritaikymas turizmo reikmėms“ įgyvendinimo suteikiant koncesiją dokumentų galutinių versijų pateikimo“.

tarybai. Vertinimas neapima ekonominės, socialinės naudos visuomenės poreikiams analizės. Vertinimo metu nebuvo atlikta Savivaldybės administracijos priimamų įsipareigojimų bei Koncesininkui suteikiamų teisių ir įgaliojimų finansinė, ekonominė, socialinė, teisinė analizė ir jų galima įtaka Savivaldybei. Šios funkcijos teisės aktais priskirtos Savivaldybės administracijai (suteikiančiajai institucijai). Tarnybos pareiga pareikšti nuomonę dėl partnerystės projekto „Merkinės miestelio esamos infrastruktūros pritaikymas turizmo reikmėms“ Konkurso sąlygų ir Sutarties projekto sąlygų teisėtumo.

Savivaldybės administracija, kaip suteikiančioji institucija, pagal savo kompetenciją ir įgaliojimus, nustatytus Lietuvos Respublikos teisės aktų, yra atsakinga už atitinkamas funkcijas ar veiklos sritis, kurios gali būti įgyvendinamos ir užtikrinamos suteikiant koncesijas; už sąlygų atitikimą viešiesiems interesams ir galiojantiems teisės aktams.

Lietuvos Respublikos teisės aktai nereglamentuoja savivaldybės kontrolieriaus teikiamos išvados formos, turinio ir apimties dėl koncesijų sutarčių projektų vertinimo, tad rengiant šią išvadą buvo apsiribota atlikti vertinimą teisėtumo požiūriu, t.y. pateiktų dokumentų atitikimo teisės normų privalomiems reikalavimams vertinimu. Koncesijų vertinimui nėra parengtų unifikuotų metodikų, todėl vertinimo metu taikytos dokumentų peržiūros ir analitinės procedūros.

Vertinimas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad Konkurso sąlygos ir Sutarties sąlygos atitinka teisės aktų, reglamentuojančių koncesijų suteikimo ir vykdymo, sutarties klausimus, nuostatas:

- Lietuvos Respublikos civilinio kodekso⁴,
- Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo⁵,
- Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymo⁶,
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo⁷.

II.PASTEBĖJIMAI

1.Dėl Koncesijos tikslingumo

Taryba 2017 m. vasario 28 d. sprendimo Nr. T-VIII-608 1 punktu pritarė viešojo ir privataus sektorių partnerystės projekto „Merkinės miestelio esamos infrastruktūros pritaikymas turizmo reikmėms“ tikslingumui. Sprendimo 2 punkte taryba nustatė, kad sprendimas įsigalioja gavus VšĮ Centrinės projektų valdymo agentūros (toliau – CPVA) vertinimą dėl partnerystės projektų atitikties metodiniams dokumentams. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad minėtas vertinimas savivaldybės

⁴ Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas, patvirtintas 2000-04-18 įstatymu Nr. VIII-1864 (su vėlesniais pakeitimais).

⁵ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais).

⁶ Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymas, 1996-09-10 Nr. I-1510 (su vėlesniais pakeitimais).

⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-11-11 nutarimas Nr. 1480 „Dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės“.

administracijoje buvo gautas 2017 m. sausio 18 d.⁸, todėl nepaaiškinama sprendimo 2 punkto prasmė.

Pažymėtina, kad savivaldybės kontrolieriui teisės aktais nenustatyta kompetencija teikti išvadas dėl koncesijos suteikimo tikslingumo ir pagrįstumo – šis sprendimas Vietos savivaldos įstatymo yra pripažįstamas savivaldybės tarybos išimtinė kompetencija.

Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymas⁹ nustato koncesijos Lietuvos Respublikoje sampratą, koncesijos sutarties dalyką, koncesininkų atrankos ir koncesijų suteikimo tvarką, suteikiančiųjų institucijų bei koncesininkų įgaliojimus, teises ir pareigas, koncesijos sutarčių turinį, taip pat nustato su tuo susijusius santykius.

Koncesijų įstatymo 5 str. 3 d. nustatyta, kad suteikiančioji institucija (šiuo atveju – Savivaldybės administracijos direktorius) koncesijos suteikimui organizuoti ir koncesijos suteikimo procedūroms atlikti *privalo* sudaryti komisiją. Komisiją sudaranti suteikiančioji institucija turi teisę kviestis ekspertus, galinčius konsultuoti su koncesijos suteikimu susijusiais klausimais, kuriems reikia specialių žinių. Komisijos pirmininku ir nariais gali būti tik nepriekaištingos reputacijos asmenys. Komisijos nariai neturi teisės atskleisti informacijos, susijusios su koncesijos suteikimo procedūromis, jeigu jos atskleidimas prieštarauja įstatymams, daro nuostolių arba trukdo užtikrinti sąžiningą konkurenciją. Vykdydama koncesijos suteikimo procedūras, komisija rengia konkurso sąlygų ir koncesijos sutarties projektus, priima, vertina ir lygina konkurso dalyvių pateiktus pasiūlymus, veda derybas su koncesijos konkurso dalyviais, rengia su koncesijos suteikimu susijusių sprendimų projektus ir kreipiasi į komisiją sudariusią suteikiančiąją instituciją dėl sprendimų priėmimo bei atlieka kitas jai pavestas funkcijas. Už komisijos veiksmus atsako ją sudariusi suteikiančioji institucija.

Pažeidžiant įstatymo 5 str. 3 d. nuostatas suteikiančioji institucija komisijos nesudarė. Tik 2017 m. kovo 15 d. Savivaldybės administracijos direktorius įsakymu¹⁰ sudarė projekto „Merkinės miestelio esamos infrastruktūros pritaikymas turizmo reikmėms“ įgyvendinimo grupę. Projekto vadovu paskirtas Aldas Miečinskas, Varėnos rajono savivaldybės mero patarėjas¹¹. Iki A.Miečinsko paskyrimo, projekto vadove buvo Daiva Vaičiulionienė, Ekonomikos ir turizmo skyriaus vedėja¹².

Suteikiančioji institucija, prieš skelbdama koncesijos konkursą, o tais atvejais, kai konkursas neskelbiamas, - prieš sudarydama koncesijos sutartį, privalo apsvarstyti koncesijos tikslingumą ir įvertinti jos galimą naudą visuomenės poreikiams. Svarstydamą ir vertindama

⁸ CPVA 2017-01-17 raštas Nr. 2017/2-365 „Dėl investicijų projekto, partnerystės klausimyno ir privataus partnerio atrankos dokumentų atitikties metodiniams dokumentams“.

⁹ Lietuvos Respublikos koncesijų 1996-09-10 įstatymas Nr. I-1510 (su vėlesniais pakeitimais).

¹⁰ Administracijos direktoriaus 2017 m. kovo 15 d. įsakymas Nr. DV-254 „Dėl projekto „Merkinės miestelio esamos infrastruktūros pritaikymas turizmo reikmėms“ įgyvendinimo grupės sudarymo“.

¹¹ Savivaldybės mero 2017-03-08 potvarkis Nr. MV-14 „Dėl projekto „Merkinės miestelio esamos infrastruktūros pritaikymas turizmo reikmėms“ vadovo skyrimo“.

¹² Administracijos direktoriaus 2016-10-26 įsakymas Nr. DV-1144.

koncesijos tikslingumą ir jos galimą naudą visuomenės poreikiams, suteikiančioji institucija privalo atlikti išsamią ketinamos suteikti konkrečios koncesijos ekonominės, socialinės naudos visuomenės poreikiams analizę, parengti skaičiavimais pagrįstas kiekybines bei kokybines išvadas ir jomis vadovautis priimant sprendimus dėl koncesijos suteikimo (Koncesijų statymo 5 str. 5 d.). Detalios analizės pati administracija neatliko, tačiau Varėnos rajono savivaldybės administracijos direktorius su VšĮ „DTI Management“ 2015 m. balandžio 22 d. pasirašė „Investicijų projekto parengimo ir privataus partnerio atrankos dokumentų rengimo paslaugų sutartį“ Nr. S-89. Šioje sutartyje „DTI Management“ įsipareigojo parengti investicijų projektą dėl turizmo ir gyventojų poilsio organizavimo, taip pat sąlygų verslo ir turizmo plėtrai sudarymo ir šios veiklos skatinimo viešųjų paslaugų kokybės ir prieinamumo Merkinės miestelyje gerinimo.

VšĮ „DTI Management“ 2016 m. lapkričio 28 d. parengė investicijų projektą „Merkinės miestelio esamos infrastruktūros pritaikymas turizmo reikmėms“.

Investicijų projekte išnagrinėtos skirtingos galimos veiklos ir alternatyvos, atlikta finansinė ir ekonominė analizė. Finansinė ir ekonominė analizės atliktos taikant 15 metų projekto ataskaitinį laikotarpį.

VšĮ „DTI Management“ taip pat parengė „Koncesininko atrankos viešojo ir privataus sektorių partnerystės projekto „Merkinės miestelyje esamos infrastruktūros pritaikymas turizmo reikmėms“ įgyvendinimui konkurso suteikti koncesiją sąlygas“ ir „Koncesijos sutartį dėl projekto „Merkinės miestelyje esamos infrastruktūros pritaikymas turizmo reikmėms“ įgyvendinimo koncesijos suteikimo ir vykdymo“.

VšĮ Centrinė projektų valdymo agentūra (toliau – CPVA), vadovaudamasi Viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklių¹³ 22 punktu, įvertino pateiktus viešojo ir privataus sektorių partnerystės projekto „Merkinės miestelyje esamos infrastruktūros pritaikymas turizmo reikmėms“ viešosios ir privačios partnerystės klausimyną, investicijų projektą ir privataus partnerio atrankos dokumentus. Savo pastebėjimus pateikė 2017-03-08 rašte Nr. PSD-990-(3.27.) „Dėl partnerystės projekto konkurso sąlygų ir sutarties sąlygų vertinimo bei išvadų pateikimo“. Savivaldybės administracijos atsakingi darbuotojai, vadovaudamiesi minėtame CPVA rašte nurodytais pastebėjimais, atliko pataisymus atitinkamuose dokumentuose.

2.Dėl Konkurso sąlygų.

Konkurso sąlygas reglamentuoja Koncesijų įstatymo 9 straipsnis. Vertinant pateiktas Koncesijos konkurso sąlygas, reikšmingų neatitikimų įstatymo reikalavimams nenustatyta.

3.Dėl Sutarties projekto sąlygų

¹³ Patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-11-11 nutarimu Nr. 1480 „Dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės“.

Koncesijų įstatymo 22 str. 2 d. numato, kad visais atvejais koncesijos sutartyje turi būti aptartos šio straipsnio 1 dalies 1, 3, 4, 6, 9, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 punktuose nurodytos sąlygos. Reikšmingų nukrypimų Koncesijų įstatyme nurodytoms koncesijos sutarties sąlygoms nenustatyta.

Pastebėjimai:

1. Sutarties III skyriaus 2 punkte „Sutarties dalykas ir tikslas“ nenurodytas atliekamų darbų ir (ar) teikiamų viešųjų paslaugų pobūdis ir mastas bei kitos sąlygos, apibūdinančios koncesijos sutarties dalyką.¹⁴

2. Vadovaujantis Koncesijų įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 3 punktu Koncesijos sutartyje turi būti nurodytas terminas ir jo pratęsimo sąlygos, jei dėl jų susitariama. Koncesijos sutarties terminas turi būti toks, kad užtikrintų investicijų atsipirkimą ir protingą investicijų grąžą. Koncesijų sutartis gali būti pratęsiama, bet bendra koncesijų sutarties trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 25 metai; Pateiktos Sutarties IV skyriaus 5 punkte terminas neįrašytas.

III. IŠVADA

Vertinant pateiktą Koncesininko atrankos viešojo ir privataus sektorių partnerystės projekto „Merkinės miestelio esamos infrastruktūros pritaikymas turizmo reikmėms“ įgyvendinimui konkurso sąlygas ir sutarties projekto sąlygas, reikšmingų neatitikimų Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytiems reikalavimams nenustatyta.

Savivaldybės kontrolierius

Gintautas Šakalis

¹⁴ Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktas.